

РЕЦЕНЗИЯ

От: *проф. д-р Силвия Трифонова Трифонова-Праматарова*
професионално направление 3.8 Икономика, научна
специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и
застраховка“, УНСС

Относно: конкурс за доцент по *професионално направление 3.8*
Икономика, научна специалност „Организация и управление
извън сферата на материалното производство (финансиране
на иновациите)“ в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Интелектуална собственост и технологичен трансфер“ (ИСТТ), Бизнес факултет на УНСС, съгласно Решение на АС № 4/26.06.2024 г., публикуван в ДВ бр. 69 от 16.08.2024 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса, съгласно Заповед №2932/15.10.2024 г. на Зам.-ректора на УНСС доц. д-р Мария Воденичарова.

2. Информация за кандидата в конкурса

Единствен кандидат в конкурса е д-р Радостин Григориев Вазов.

Той е роден на 10.01.1975 г. в София. Магистърска степен в специалност „Финанси“ придобива от УНСС, катедра „Финанси“ през 1999 г.

Той е доктор по икономика по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ от УНСС, катедра „Финанси“ от 2014 г. – Диплома № 161/30.09.2014 г.

От юни 2019 г. до април 2023 г. е доцент във Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) – акт за назначаване № 12/13.06.2019 г., акт за освобождаване № 3/26.04.2023 г. Работата му като преподавател във ВУЗФ започва от юни 2006 г. като асистент и последователно през годините той става старши асистент и главен асистент, какъвто е до края на април 2018 г.

Към момента той заема академичната длъжност „доцент“ в катедра „Статистика и иконометрия“ на Стопанския факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ – РД № 22-1801/14.08.2024 г. В

частност, от ноември 2023 г. до юли 2024 г. той е старши преподавател в катедрата, а от юли 2024 г. досега – доцент в катедрата.

От ноември 2008 г. до 2021 г. той е изпълнителен директор на ВУЗФ, от април 2020 г. до декември 2021 г. – заместник-ректор по европейски проекти и продължаващо обучение на ВУЗФ, от 2018 г. до 2020 г. – ръководител на катедра „Застраховане и осигуряване“ във ВУЗФ, и от декември 2021 г. до април 2023 г. – ръководител на катедра „Бизнес администрация и мениджмънт“ във ВУЗФ.

Член е на Съвета на директорите на Държавната консолидационна компания (ДКК) от април до декември 2021 г., на Националния съвет на Националния център за дистанционно обучение (НЦДО) от 2019 г. досега, както и на Green Centre за устойчиви финанси и енергетика от 2020 г. досега.

Специализирал е в South Bank University – Лондон, London School of Economics and Political Science – Лондон през 2003 г., и в други университети в чужбина.

Член е на редакционните колегии на списание „Пари и култура“ от 2008 г. до 2023 г., на списание VUZF Review от 2016 г. до 2023 г. и на списание „Математика +“ от 2015 г. досега.

Д-р Вазов ръководи и участва в множество национални и международни проекти в областта на предприемачеството и иновациите.

Член е на организационни и програмни комитети на редица научни форуми в България и в чужбина. Има множество научни публикации в областта на иновациите, предприемачеството, финансите, застраховането, управлението на паричните потоци, риск мениджмънта и др.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Изпълнение на количествените изисквания

Кандидатът изпълнява минималните национални изисквания съгласно ЗРАСРБ (чл. 26) и и Правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 1), както следва:

- Група от показатели А: 50 точки;
- Група от показатели В: 100 точки;
- Група от показатели Г: 200,51 точки;
- Група от показатели Д: 75 точки.

Общият брой точки на кандидата по минималните национални изисквания е 425,51 точки.

Кандидатът е:

1. Придобил образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ през

2014 г.

2. Представил два публикувани монографични труда – единият е хабилитационен труд - „Innovative Approaches to Insurance Company Cash Flow Management (contemporary theoretical aspects)”, VUZF Publishing House "St. Grigorii Bogoslov", Sofia, 2019, а другият не е представен като хабилитационен труд – “Предприемачество, иновации и мениджмънт (Нови подходи и представи)”, Изд. на ВУЗФ "Св. Григорий Богослов", София, 2019 г., които не са представяни при придобиването на ОНС „доктор“.

3. Представил други оригинални научни трудове с приноси за развитие на икономическата наука и практика.

Кандидатът изпълнява допълнителните изисквания за УНСС съгласно ЗРАСРБ (чл. 26, ал. 5) и Правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 2-3):

- Група от показатели Ж: 164,58 точки;
- Група от показатели З: 0 точки;
- Група от показатели И: 380 точки;
- Група от показатели К: 378 точки;

Общият брой точки на кандидата по допълнителните изисквания за УНСС е 922,58 точки.

С цел по-голяма прецизност съм направила преизчисляване на броя точки на кандидата по показатели и по групи, тъй като имаше неточности. Преизчисляването рефлектира в леко покачване на общия брой точки на кандидата и по минималните национални изисквания, и по допълнителните изисквания за УНСС.

Освен това в картата за изпълнение на минималните национални изисквания е объркана подадената от кандидата информация в Раздел 33. Ръководител на научен или образователен проект във висше училище или научна организация и в Раздел 34. Участник в научен или образователен проект във висше училище или научна организация. Кандидатът неправилно е посочил 3 проекта, на които е ръководител в Раздел 34, а не в Раздел 33. Това също още би увеличило общия брой точки на кандидата.

В картата за изпълнение на минималните национални изисквания на кандидата съм открила и други неточности.

Критиката ми към кандидата е, че не е подходил прецизно в изготвянето на картата за изпълнение на количествените изисквания.

Независимо от това, цялостният поглед върху постиженията на кандидата, както по отделните критерии, така и в тяхното единство, показва, че той изпълнява заложените съгласно ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ изисквания, както и допълнителните изисквания за УНСС.

Изпълнение на качествените изисквания

Кандидатът притежава професионални компетенции в сферата на финансите, иновациите, предприемачеството, застраховането, осигуряването и други актуални и съвременни области като зелената икономика, риск мениджмънта, стратегическия мениджмънт, устойчивите финанси. Обхватът и дълбочината на неговия капацитет си проличават във факта, че той е опитен изследовател с приноси в развитието на знанието, и е утвърден лектор с принос в преподавателското, учебното и педагогическото развитие.

Участва като ръководител или член на научни колективи в редица научноизследователски, образователни и научно-приложни проекти с национален и международен характер, сред които мога открия следните:

- Проект на тема “Повишаване качеството на образованието на научните изследвания в областта на бизнес-инженерството за изграждане на икономика, основана на знанието /иновациите/ и финансите“, на който е ръководител;
- Проект на тема „Co-creation for Growth“ осъществяван между ВУЗФ, Копенхагенското бизнес училище и други университети от Индия и Бразилия, на който е член;
- Проект на тема „Migrant Acceleration for Growth Network for Entrepreneurship Training“, на който е член;
- Проект на тема “Gamified platform and open online course in Social Entrepreneurship for female learners and students from diverse fields of study“, на който е член;
- Проект на тема „Developing Cultural Bonds between European Citizens and Refugees“, финансиран по Програма „Еразъм+“, на който е член;
- Проект на тема „People in Need of Financial Skills (PINOFS)“, на който е ръководител;
- Проект на тема „Преструктуриране и финансова стабилизация на индустриалния сектор от гледна точка на държавното участие в индустрията“, на който е член;
- Проект на тема „Център за Компетентност MIRACle – Mechatronics, Innovation, Robotics, Automation, Clean Technologies“, на който е член;
- Проект на тема „Подобряване на знанията и уменията на администрацията в областта на мерки за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници“, на който е ръководител;
- Проект на тема “Методология на създаване на финансови анализи и стратегии за развитие на индустриалните фирми“, на който е член;
- Други проекти.

Участва в ръководните органи на професионални организации, национални научни организации и комитети, като например следните: член е на Експертна група към НАОА от 2023 г. досега, член е на Националния съвет на НЦДО от 2019 г. досега, член е на Green Centre за устойчиви финанси и енергетика от 2020 г. досега. Бил е член на Съвета на директорите на ДКК от април до декември 2021 г.

Член е на редица научни журита по конкурси за присъждане на ОНС „доктор“ или за заемане на академични длъжности.

Взема активно участие като член в редакционни колегии на авторитетни национални списания като „Пари и култура“, VUZF Review и „Математика +“.

Осъществил е научни специализации в South Bank University – Лондон, London School of Economics and Political Science – Лондон през 2003 г., и в други чуждестранни университети. Участвал е в програми за учебно-преподавателска мобилност в чужбина.

Видно е, че професионалните постижения на кандидата са получили обществено признание в практиката както у нас, така и в чужбина.

Кандидатът е член на над 20 организационни и програмни комитети на научни форуми в България и чужбина.

Като преподавател във ВУЗФ и впоследствие в Стопанския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ доц. д-р Радостин Вазов традиционно взема активно участие в научни форуми, конференции и други научни събития, организирани в УНСС.

Най-ярък пример за това е ежегодната Международна научна конференция на младите учени на тема “Икономиката на България и Европейския съюз”, която се провежда от Финансово-счетоводния факултет на УНСС под патронажа на ректора на УНСС, и на която вече 12 поредни години основен съорганизатор е ВУЗФ. Основен сътрудник от страна на ВУЗФ при провеждането на конференцията е именно доц. д-р Радостин Вазов, който е дългогодишен член на Организационния комитет на всички издания на конференцията откакто ВУЗФ е партньорски университет на форума.

Съвместната работа между УНСС и ВУЗФ е пример за плодотворно междууниверситетско и институционално сътрудничество, за чието разширяване през годините доц. д-р Радостин Вазов има основна роля. Той активно допринася през годините за разширяване на академичното и научното сътрудничество между ВУЗФ и УНСС, и явно от скромност не е посочил това в своята карта за изпълнение на качествените изисквания.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Кандидатът е дългогодишен преподавател във ВУЗФ, а от ноември 2023 г. е преподавател в Стопанския факултет на Софийския университет

„Св. Климент Охридски“.

Доц. д-р Радостин Вазов има отработени общо 2235 часа приравнена аудиторна заетост във ВУЗФ през 9-те учебни години от учебната 2014/2015 г. до учебната 2022/2023 г. включително (лекции в ОКС “бакалавър” и ОКС “магистър”), съгласно представени служебни бележки от дирекция „Учебна дейност“ във ВУЗФ. Тук трябва да се имат предвид и ръководните функции, които през този период доц. д-р Радостин Вазов, изпълнява във ВУЗФ (изпълнителен директор от ноември 2008 г. до 2021 г., заместник-ректор по европейски проекти и продължаващо обучение от април 2020 г. до декември 2021 г., ръководител на катедра „Застраховане и осигуряване“ от 2018 г. до 2020 г. и ръководител на катедра „Бизнес администрация и мениджмънт“ от декември 2021 г. до април 2023 г.).

Кандидатът е разработил и въвел нови и актуални учебни курсове и учебни програми, признати и ползвани в ОКС “бакалавър” и “магистър” във ВУЗФ, както следва:

1. „Иновации и предприемачество“, ВУЗФ;
2. „Иновации в застраховането“, ВУЗФ;
3. „Иновативни бизнес модели“, ВУЗФ;
4. „Социален мениджмънт“, ВУЗФ;
5. „Финанси за предприемачи“, ВУЗФ;
6. „Предприемачество и иновации“, ВУЗФ;
7. „Продуктово развитие и иновации в общото застраховане“, ВУЗФ;
8. „Организация и финансиране на осигурителните системи“, ВУЗФ;
9. „Организация и финансиране на здравните системи“, ВУЗФ;
10. „Стратегически мениджмънт и иновации“, ВУЗФ;
11. „Надзор в застраховането“, ВУЗФ;
12. „Управление на риска и паричните потоци“, ВУЗФ;
13. „Генериране на иновативни бизнес модели“, ВУЗФ;
14. „Тестване на иновативни бизнес модели“, ВУЗФ;
15. „Основи на финансите“, ВУЗФ;
16. „Публични финанси“, ВУЗФ;
17. „Публични финанси и данъчен мениджмънт“, ВУЗФ;
18. „Корпоративни финанси на английски език“, ВУЗФ;
19. „Публични финанси на английски език“, ВУЗФ;
20. „Риск мениджмънт на английски език“, ВУЗФ;
21. „Финансиране на предприемачески проекти на английски език“, ВУЗФ;
22. „Основи на финансите на английски език“, ВУЗФ;
23. Други.

В Стопанския факултет (СФ) на Софийския университет (СУ) „Св.

Климент Охридски“ кандидатът води като доцент следните учебни дисциплини от 2024 г.:

1. „Управление на риска и паричните потоци в пенсионноосигурителната компания“, СФ на СУ;
2. „Управление на социалноосигурителните системи“, СФ на СУ;
3. „Осигурителен пазар и осигурителни продукти“, СФ на СУ;
4. „Управление на здравноосигурителните системи“, СФ на СУ;
5. „Предприемачество и иновации в пенсионноосигурителните и здравни системи“, СФ на СУ.

Доц. д-р Радостин Вазов е създател и ръководител на магистърската програма „Застрахователен и социален риск мениджмънт“ към Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

В УНСС като гост-преподавател кандидатът води лекции от 2024 г. по следните учебни дисциплини:

1. „Финансиране на бизнеса“, УНСС;
2. „Научна етика“, УНСС.

Кандидатът е изнасял 5 курса лекции на английски език, а именно „Финансиране на предприемачески проекти на английски език“, „Корпоративни финанси на английски език“, „Риск мениджмънт на английски език“, „Публични финанси на английски език“, „Основи на финансите на английски език“.

Ръководил е трима успешно защитили докторанти на актуални, значими и дисертабилни теми, а именно „Финансови аспекти на бизнес модел по предприемачество“, „Разработване и изследване на основата на приложната дигитална икономика: блокчейн и опционален подход“ и „Създаване на модел за управление на дигитална трансформация на бизнес субектив условията на цифрова икономика чрез методологии за изследване на процеси“.

Участвал е в редица научноизследователски, образователни и научно-приложни проекти, както национални, така и международни.

Моята оценка за кандидата е, че той има богат преподавателски опит, получил е признание сред академичната общност, за което свидетелства големият брой цитирания на неговите научни публикации у нас и в чужбина, и има висока степен на подготвеност за заемане на академичната длъжност по конкурса. Академичната компетентност на кандидата съответства на спецификата на конкурса по научната специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ и допълнителната конкретизация по конкурса „Финансиране на иновациите“.

5. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

За участие в настоящия конкурс кандидатът е представил общо 36 броя научни трудове (публикации), в т.ч.:

- 2 монографии, едната от които е хабилитационен труд, а другата монография, която не е представена като хабилитационен труд;
- 10 публикации под формата на статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация Scopus и/или Web of Science;
- 19 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томовете;
- 4 студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томовете;
- 1 публикувана глава от колективна монография.

Публикациите са посочени в представената биография (CV) на кандидата, а не в отделен списък на публикациите, каквато е обичайната практика при такива конкурси.

Могат да открият две основни тематични направления в изследователската дейност на кандидата, а именно:

1. Тематично направление **финансиране на иновации и предприемачество**;
2. Тематично направление **иновативни подходи в мениджмънта на паричните потоци във взаимовръзка с риск мениджмънта на организациите**.

Първото тематично направление в изследователската дейност на кандидата е **финансиране на иновации и предприемачество**.

Основните научни резултати на кандидата в това тематично направление могат да се проследят в *идентифицирането и задълбоченото изследване на взаимовръзката и пресечните точки между предприемачеството, иновациите и мениджмънта*.

Тук се откроява монографичният труд на кандидата на тема “Предприемачество, иновации и мениджмънт (Нови подходи и представи)”, Изд. на ВУЗФ “Св. Григорий Богослов”, 2019 г., но и редица други научни публикации на кандидата са посветени на тези проблеми.

Посоченият монографичен труд представлява цялостно и актуално научно изследване на съвременните подходи и представи за управлението на предприемачеството, иновациите и операционния мениджмънт, като предлага нови концепции за развитието на тези области. Основните акценти в монографията са поставени върху иновациите,

предприемаческия феномен, оперативния мениджмънт на предприемачеството, устойчивото предприемачество, спецификите на семейното предприемачество и разнообразните предприемачески провали.

Основните теории за иновации са обвързани с оперативния мениджмънт и предприемачеството, като мениджмънтът на оперативно ниво е разгледан като ключов метод за идентифициране и оценка на предприемаческите възможности на организациите. Проследено е в детайли протичането на иновационния процес и спецификите на отделните му етапи. Този анализ позволява да се изведат и открият проблемите, характерни за всеки един от тези етапи на иновации и оценка на предприемачески проекти.

Открито е ролята на предприемачите като свързващо звено между научната общност и общността на крайните потребители. Обосновано е критичното значение за иновациите на процеса на подбор за инвестиране в ресурси (време, енергия и финансови средства) в предприемаческите проекти. На базата на този анализ са формулирани важни препоръки за насърчаване на предприемаческата активност.

Определен научен интерес в монографията заслужава изследването на устойчивото предприемачество. Фокус в труда именно е поставен върху устойчивото развитие като резултат от предприемаческите действия, насочени към социални, икономически и екологични цели. Устойчивото предприемачество свързва научните изследвания с крайните потребители, преодолявайки бариерите пред устойчивостта.

Направено е задълбоченото изследване на финансовите, социалните и психологическите последствия от провалите в предприемачеството, взаимовръзките, които възникват между тях, процесите на чувствителност и ученето от неуспеха в предприемаческата дейност. Подчертава се нуждата от осъзнаване на неуспеха и извличане на уроци, за да се подобри процесът на вземане на решения и управлението на рисковете.

Монографията обсъжда уникалните характеристики на семейното предприемачество, където емоциите и междуличностните отношения играят ключова роля. Разглежда се как семейният бизнес може да допринесе за устойчивостта и разрешаването на социални проблеми.

Монографията предлага новаторски идеи и подходи за преодоляване на предизвикателствата пред съвременния бизнес. Чрез съчетаване на иновации, устойчивост и оперативен мениджмънт, разработката показва как предприемачеството може да бъде двигател на социално-икономическото развитие и устойчивостта. Трудът е насочен към научната общност, мениджъри и предприемачи, като предоставя теоретични и практически насоки за усъвършенстване на управленските практики и иновативните подходи в бизнеса.

Други научни публикации на кандидата също са посветени на проблематиката на иновациите и предприемачеството, а именно: “Development of a method for targeted financing of economy sectors through capital investment in the innovative development”, Eastern-European Journal of Enterprise Technologies, 2021 (в съавторство); “Предприемачество и глобализация”, VUZF Review, 2019; “Dr. Consulta. Case study on social entrepreneurship and co-creation”, Колективна монография „Икономиката на България и Европейския съюз“, 2018 (в съавторство); “First version of the questionnaire for measuring attitudes toward women entrepreneurship”, Journal of Management, Consulting and Organizational Development, 2015 (в съавторство); “Impact of progressive innovative technologies on the development of logistics activities in the context of the coronoviral pandemic”, Collective monograph “New trends in the economic systems management in the context of modern global challenges”, 2020 (в съавторство); “Innovative logistics as a tool to increase the competitiveness of the Polish construction industry”, VUZF Review, 2020 (в съавторство); “Innovation leadership as a key concept in entrepreneurship”, Conference Proceedings, 8th International Conference for Entrepreneurship, Innovation and Regional Development, 2015 (в съавторство); “Пътят на предприемача (Концепции за провала)”, Годишник на ВУАРР, 2019; “Предприемачество и рисков капитал”, Годишник на ВУЗФ, 2018; “Strategies for Healthcare Disaster Management in the Context of Technology Innovation: the Case of Bulgaria”, Medicni Perspektivi, 2024 (в съавторство); “The system of evaluation efficiency of the strategy of sustainable development of the enterprise in the decentralisation conditions”, Ikonomicheski Izsledvania, 2022, (в съавторство); “Management of a viable enterprise on the basis of the approach to management of a «living» organization and the concept of viable systems. Problems and prospects of development of the road transport complex: financing, management, innovation, quality, safety – integrated approach”, PC TECHNOLOGY CENTER, 2021 (в съавторство); и други.

В тях кандидатът също подчертава важността на иновациите като основа за създаване на нови възможности и устойчив растеж на бизнеса.

Второто тематично направление в изследователската дейност на кандидата е *иновативни подходи в мениджмънта на паричните потоци във взаимовръзка с риск мениджмънта на организациите*.

Тук се откроява монографичният труд на кандидата на тема “Innovative Approaches to Insurance Company Cash Flow Management (contemporary theoretical aspects)”, VUZF Publishing House “St. Grigorii Bogoslov”, 2019, на английски език (или “Иновативни подходи за управление на паричните потоци на застрахователна компания (съвременни теоретични аспекти)”). И други научни публикации на кандидата са посветени на тези проблеми.

Тази монография изследва стратегиите за оптимизация и контрол на паричните потоци в условията на несигурна бизнес среда. Трудът акцентира върху значението на ефективното управление на паричните потоци като ключов фактор за финансовата стабилност и конкурентоспособност на застрахователните компании. Монографията прави детайлен анализ на вътрешните и външните рискове, влияещи върху динамиката на паричните потоци. Вътрешните рискове включват управленски решения и оптимизация на инвестициите, докато външните рискове обхващат пазарната среда, регулаторните промени и икономическите кризи.

Специално внимание в труда е отделено на иновациите в управлението на финансовите ресурси. Въвеждането на нови технологии и методи, като Value-Based Management (VBM) и инструменти за оценка на риска като VaR и CFaR, подпомага ефективното управление на ресурсите и стратегическото планиране. В условията на глобализация и климатични промени, застрахователните компании са принудени да разработват иновативни решения за управлението на новите рискове, включително чрез публично-частни партньорства и разширяване на продуктовите линии. Трудът подчертава предизвикателствата пред застрахователния сектор, като сезонност на паричните потоци, променлива структура на паричните ресурси и кратък жизнен цикъл на продуктите.

Монографията има ясно изразено отношение към иновациите. Представени са съвременни управленски подходи и решения, които насърчават предприемаческото мислене, оптимизират разпределението на ресурсите и повишават устойчивостта на застрахователните компании. Управленските иновации, описани в монографията, са насочени към постигане на баланс между растеж, риск и ликвидност в сложна и несигурна икономическа среда.

Други научни публикации на кандидата също са посветени на иновативните подходи в мениджмънта на паричните потоци и управлението на рисковете, а именно: “Застраховане на катастрофични рискове посредством алтернативно трансфериране на риска“, Сборник доклади, Академично изд. “Ценов”, Свищов, 2018; “Системата “бонус малус” предложения”, VUZF Review, 2018; “Money and Insurance”, New Knowledge Journal of Science, 2019; „Мониторинг на застрахователния риск и риска при паричните потоци на ЗАД „Булстрад Виена Иншуранс Груп” АД в условията на задълбочаваща се криза“, Сборник доклади, Пета международна научна конференция “Демараж или забавен каданс за икономиката и финансите?/По примера на ЕС и България/”, 2014; „Относно паричната същност на застраховането“, Сборник доклади, Четвърта международна научна конференция “От преход към интеграция – предизвикателствата за България”, УНСС, 2005; “Анализ на премийните

приходи на общозастрахователните дружества”, Колективна монография „Предизвикателства пред финансовия сектор и финансовата интермедиация в България в контекста на присъединяването към Европейския съюз”, УНСС, 2006; и други.

Научните изследвания на кандидата са придобили широка публичност сред специализираната икономическа общност, за което свидетелстват значителния брой цитирания на публикациите му от други автори в реферирани и нереферирани научни издания както у нас, така и в чужбина.

6. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Трудовете на доц. д-р Радостин Вазов представят автора като утвърден научен работник. Кандидатът обвързва своите научни изследвания с конкретни препоръки за българската икономическа практика.

От направените оценки за качествата на публикациите на доц. д-р Радостин Вазов, могат да бъдат изведени следните научни и научно-приложни приноси.

Научни приноси:

1. Налице е обогатяване на съществуващите научни знания относно предприемачеството и иновациите в контекста на ролята им като механизъм за създаване на стойност чрез защита и търговска експлоатация на интелектуалната собственост.
2. Дообогатяване на научните знания чрез проучване на въздействието на регулациите за интелектуална собственост за насърчаване или възпрепятстване на внедряването на иновации.
3. Постигане на синтез на съществуващите теории за иновации, оперативния мениджмънт и предприемачеството, с обосноваване на необходимостта от засилване на взаимодействието между сферите на иновациите и на предприемачеството.
4. Извеждане на понятието „капацитет за усвояване“ на индивидуално и организационно ниво като критичен фактор за успеха на бизнеса, за управление на предприемаческите процеси и за създаване на иновации.
5. Обосноваване на ролята на предприемача като медиатор между научната общност и общността на крайните потребители, с открояване на възможностите за сътрудничество с други организации и на внедряването на нови и съвременни технологии.
6. Разширяване на познанията в областта на устойчивото предприемачество в контекста на парадигмата за устойчивото развитие, с изграждане на нова концептуална рамка на устойчивото предприемачество, която обединява икономически и екологични ползи.

7. Извеждане на спецификите на семейното предприемачество, с открояване на значението на социално-емоционалното богатство като мотиватор и предизвикателство в семейните предприятия.
8. Обогаляване на съществуващите научни знания относно финансовите, социалните и психологическите последици от предприемаческите провали, с разработване на нови подходи за учене от провал и минимизиране на неговото въздействие върху предприемаческата активност.

Научно-приложни приноси:

1. Обогадена е съществуващата теория и практика с разработени методи за оценка и повишаване на организационния капацитет за усвояване на нови знания и технологии, и оттук за насърчаване на иновациите и предприемачеството в икономиката.
2. Идентифициране на структурирани и последователни етапи за внедряване на иновации в организациите в практиката, включващи генериране на идеи, предварителна оценка, подробна оценка, развитие, валидиране и стартиране.
3. Обогаляване на знанията относно ролята и практическото приложение на иновациите като актив за устойчиво конкурентно предимство в бизнеса.
4. Обосноваване на предприемаческите действия като механизъм за свързване на научни открития с практични приложения, включително екологични и социални иновации.
5. Формулиране на предложения за интегрирани стратегии за учене и адаптиране след предприемачески провал, включително чрез създаване на благоприятна организационна среда.
6. Разработване на модели за подобряване на комуникацията и разрешаване на конфликти в семейния бизнес, и формулиране на насоки за използване на емоциите като актив за по-добро управление на ресурсите и постигане на устойчивост.

7. Критични бележки и препоръки

Критични бележки по същество към научната продукция на кандидата нямам. Критиката ми към кандидата е, че не е подходил достатъчно прецизно в изготвянето на картата за изпълнение на количествените изисквания, тъй като в нея има неточности и пропуски. Също така научните публикации на кандидата не са посочени в отделен списък, каквато е обичайната практика при такива конкурси, което налага непрекъснатата съпоставка на посочените публикации в картата за изпълнение на количествените изисквания и в биографията на кандидата.

Препоръчвам на кандидата да засили публичността на неговите научни изследвания, например като публикува в научни издания с отворен

достъп. В тази връзка също така да продължи публикационната си дейност на английски език, за да се увеличи разпознаваемостта и цитируемостта на публикациите му в чужбина.

8. Заключение

Анализът на научните публикации и учебната дейност на Радостин Григориев Вазов показва, че неговата кандидатура отговаря на нормативните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент” по ЗРАСБР, ППЗРАСБР и Допълнителните изисквания за УНСС. В качествено отношение публикациите му съдържат научни и научно-приложни приноси, които ги правят полезни за теорията и практиката. Всичко посочено по-горе ми дава основание да дам положителна оценка и да предложа на членовете на уважаемото Научно жури да гласуват за избирането на Радостин Григориев Вазов на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.8. “Икономика”, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (финансиране на иновациите)” в УНСС.

17.12.2024 г. / София

Подпис:
/проф. д-р Силвия Трифонова Трифонова-
Праматарова/

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

R E V I E W

From: *Prof. Dr. Silvia Trifonova Trifonova-Pramatarorva*
Professional field 3.8 Economics, scientific specialty "Finance, Money Circulation, Credit and Insurance", UNWE

Regarding: *competition for an **Associate Professor** in professional field 3.8 Economics, scientific specialty "Organization and management outside the sphere of material production (financing of innovations)" at the UNWE.*

1. Information about the competition

The competition is announced for the needs of the Department of Intellectual Property and Technology Transfer (IPTT), Faculty of Business of the UNWE, in accordance with Decision of the Academic Council No. 4/26.06.2024, published in the State Gazette No. 69 of 16.08.2024. I participate in the composition of the scientific jury of the competition, in accordance with Order No. 2932/15.10.2024 of the Vice-Rector of the UNWE, Assoc. Prof. Dr. Maria Vodenicharova.

2. Information about the candidate in the competition

The only candidate in the competition is Dr. Radostin Grigoriev Vazov. He was born on 10.01.1975 in Sofia. He obtained his Master's degree in Finance from the UNWE, Department of Finance in 1999.

He is a PhD in Finance since 2014 – Diploma No. 161/30.09.2014.

From June 2019 to April 2023, he is an Associate Professor at the Higher School of Insurance and Finance (VUZF) – Appointment Act No. 12/13.06.2019, Release Act No. 3/26.04.2023. His work as a lecturer at VUZF began in June 2006 as an assistant and over the years, he successively became a senior assistant and chief assistant, which he held until the end of April 2018.

Currently he holds the academic position of Associate Professor in the Department of Statistics and Econometrics of the Faculty of Economics of Sofia University "St. Kliment Ohridski" – RD No. 22-1801/14.08.2024. In particular, from November 2023 to July 2024 he was a senior lecturer in the department, and from July 2024 to date – an associate professor in the department.

From November 2008 to 2021, he was the Executive Director of VUZF, from April 2020 to December 2021 – Vice-Rector for European Projects and

Continuing Education of VUZF, from 2018 to 2020 – Head of the Department of Insurance and Social Insurance at VUZF, and from December 2021 to April 2023 – Head of the Department of Business Administration and Management at VUZF.

He is a member of the Board of Directors of the State Consolidation Company (SCC) from April to December 2021, of the National Council of the National Center for Distance Learning (NCDL) from 2019 to date, as well as of the Green Centre for Sustainable Finance and Energy from 2020 to date.

He specialized at South Bank University – London, London School of Economics and Political Science – London in 2003, and at other universities abroad.

He is a member of the editorial boards of the magazine “Money and Culture” from 2008 to 2023, of the magazine VUZF Review from 2016 to 2023 and of the magazine “Mathematics +” from 2015 to date.

Dr. Vazov leads and participates in numerous national and international projects in the field of entrepreneurship and innovation.

He is a member of the organizational and program committees of a number of scientific forums in Bulgaria and abroad. He has numerous scientific publications in the fields of innovation, entrepreneurship, finance, insurance, cash flow management, risk management, etc.

3. Fulfilling the requirements for holding the academic position

Fulfillment of quantitative requirements

The candidate fulfills the minimum national requirements according to the Law on the State of the Republic of Bulgaria (Art. 2b) and the Regulations for its implementation (Art. 1a, para. 1), as follows:

- Group of indicators A: 50 points;
- Group of indicators B: 100 points;
- Group of indicators D: 200.51 points;
- Group of indicators E: 75 points.

The total number of points of the candidate under the minimum national requirements is 425.51 points.

The candidate is:

1. Acquired the educational and scientific degree “Doctor” in the scientific specialty “Finance, Money Circulation, Credit and Insurance” in 2014.
2. Presented two published monographic works – one is a habilitation work - “Innovative Approaches to Insurance Company Cash Flow Management (contemporary theoretical aspects)”, VUZF Publishing House “St. Grigorii Bogoslov”, Sofia, 2019, and the other is not presented as a habilitation work – “Entrepreneurship, Innovation and Management (New Approaches and Concepts)”, Publishing House of VUZF “St. Grigorii Bogoslov”, Sofia, 2019, which were not presented when acquiring the educational and scientific degree

“Doctor”.

3. Presented other original scientific works with contributions to the development of economic science and practice.

The candidate fulfills the additional requirements for the UNWE according to the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ZRASRB) (Art. 2b, para. 5) and the Regulations for its implementation (PPZRASRB) (Art. 1a, paras. 2-3):

- Group of indicators G: 164.58 points;
- Group of indicators H: 0 points;
- Group of indicators I: 380 points;
- Group of indicators K: 378 points;

The total number of points of the candidate for the additional requirements for the UNWE is 922.58 points.

For the purpose of greater precision, I have recalculated the number of points of the candidate by indicators and by groups, as there were inaccuracies. The recalculation reflects a slight increase in the total number of points of the candidate for both the minimum national requirements and the additional requirements for the UNWE.

In addition, in the card for fulfilling the minimum national requirements, the information submitted by the candidate in Section 33. Head of a scientific or educational project in a higher education institution or scientific organization and in Section 34. Participant in a scientific or educational project in a higher education institution or scientific organization is confused. The candidate incorrectly indicated 3 projects of which he is the head in Section 34, and not in Section 33. This would also increase the total number of points of the candidate.

I have also found other inaccuracies in the card for fulfilling the minimum national requirements of the candidate.

My criticism of the candidate is that he did not approach precisely in preparing the card for fulfilling the quantitative requirements.

Nevertheless, the overall view of the candidate's achievements, both according to the individual criteria and in their unity, shows that he fulfills the requirements set out in the ZRASRB and PPZRASRB, as well as the additional requirements for the UNWE.

Fulfillment of quality requirements

The candidate possesses professional competencies in the field of finance, innovation, entrepreneurship, insurance, provision and other relevant and contemporary areas such as green economy, risk management, strategic management, sustainable finance. The scope and depth of his capacity are evident in the fact that he is an experienced researcher with contributions to the development of knowledge, and is an established lecturer with contributions to teaching, learning and pedagogical development.

He participates as a leader or member of scientific teams in a number of

research, educational and applied science projects of a national and international nature, among which I can highlight the following:

- Project on the topic “Improving the quality of education of scientific research in the field of business engineering for building an economy based on knowledge / innovation / and finance”, of which he is the leader;
- Project on the topic “Co-creation for Growth” implemented between VUZF, Copenhagen Business School and other universities from India and Brazil, of which he is a member;
- Project on the topic “Migrant Acceleration for Growth Network for Entrepreneurship Training”, of which he is a member;
- Project on the topic “Gamified platform and open online course in Social Entrepreneurship for female learners and students from diverse fields of study”, of which he is a member;
- Project on the topic “Developing Cultural Bonds between European Citizens and Refugees”, funded under the Erasmus+ Program, of which he is a member;
- Project on the topic “People in Need of Financial Skills (PINOFS)”, of which he is a leader;
- Project on the topic “Restructuring and financial stabilization of the industrial sector from the perspective of state participation in industry”, of which he is a member;
- Project on the topic “MIRACle Competence Center – Mechatronics, Innovation, Robotics, Automation, Clean Technologies”, of which he is a member;
- Project on the topic "Improving the knowledge and skills of the administration in the field of energy efficiency measures and renewable energy sources", of which he is the leader;
- Project on the topic "Methodology of creating financial analyses and strategies for the development of industrial companies", of which he is a member;
- Other projects.

He participates in the governing bodies of professional organizations, national scientific organizations and committees, such as the following: he is a member of the Expert Group at the NEAA since 2023, he is a member of the National Council of the National Council of Economic and Social Development since 2019, he is a member of the Green Centre for Sustainable Finance and Energy since 2020. He was a member of the Board of Directors of the State Consolidation Company (SCC) from April to December 2021.

He is a member of a number of scientific juries in competitions for the award of the educational and scientific degree “Doctor” or for holding academic positions.

He actively participates as a member of the editorial boards of authoritative national journals such as “Money and Culture”, VUZF Review and “Mathematics +”.

He has completed scientific specializations at South Bank University – London, London School of Economics and Political Science – London in 2003, and at other foreign universities. He has participated in teaching and learning mobility programs abroad.

It is evident that the candidate's professional achievements have received public recognition in practice both in our country and abroad.

The candidate is a member of over 20 organizational and program committees of scientific forums in Bulgaria and abroad.

As a lecturer at VUZF and subsequently at the Faculty of Economics of Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Assoc. Prof. Dr. Radostin Vazov traditionally takes an active part in scientific forums, conferences and other scientific events organized at the UNWE.

The most striking example of this is the annual International Scientific Conference of Young Scientists on the topic "The Economy of Bulgaria and the European Union", which is held by the Faculty of Finance and Accounting of the UNWE under the patronage of the Rector of the UNWE, and of which VUZF has been the main co-organizer for 12 consecutive years. The main collaborator on the part of VUZF in holding the conference is Assoc. Prof. Dr. Radostin Vazov, who has been a long-time member of the Organizing Committee of all editions of the conference since VUZF has been a partner university of the forum.

The joint work between UNWE and VUZF is an example of fruitful inter-university and institutional cooperation, for the expansion of which Assoc. Prof. Dr. Radostin Vazov has played a major role over the years. He has actively contributed over the years to the expansion of academic and scientific cooperation between VUZF and UNWE, and apparently out of modesty has not indicated this in his card for fulfilling the quality requirements.

4. Assessment of the educational and teaching activities

The candidate is a long-time lecturer at VUZF, and since November 2023 has been a lecturer at the Faculty of Economics of Sofia University “St. Kliment Ohridski”.

Assoc. Prof. Dr. Radostin Vazov has worked a total of 2235 hours of equivalent classroom work at VUZF during the 9 academic years from the academic year 2014/2015 to the academic year 2022/2023 inclusive (lectures at the Bachelor's and Master's levels), according to submitted official notes from the Academic Affairs Directorate at VUZF. Here, the management functions that Assoc. Prof. Dr. Radostin Vazov, acting at VUZF (Executive Director from

November 2008 to 2021, Vice-Rector for European Projects and Continuing Education from April 2020 to December 2021, Head of the Department of Insurance and Provision from 2018 to 2020 and Head of the Department of Business Administration and Management from December 2021 to April 2023).

The candidate has developed and implemented new and up-to-date courses and curricula, recognized and used in the Bachelor's and Master's degree programs at VUZF, as follows:

1. "Innovation and Entrepreneurship", VUZF;
2. "Innovation in Insurance", VUZF;
3. "Innovative Business Models", VUZF;
4. "Social Management", VUZF;
5. "Finance for Entrepreneurs", VUZF;
6. "Entrepreneurship and Innovation", VUZF;
7. "Product Development and Innovation in General Insurance", VUZF;
8. "Organization and Financing of Insurance Systems", VUZF;
9. "Organization and Financing of Health Systems", VUZF;
10. "Strategic Management and Innovation", VUZF;
11. "Supervision in Insurance", VUZF;
12. "Risk and Cash Flow Management", VUZF;
13. "Generation of Innovative Business Models", VUZF;
14. "Testing Innovative Business Models", VUZF;
15. "Fundamentals of Finance", VUZF;
16. "Public Finance", VUZF;
17. "Public Finance and Tax Management", VUZF;
18. "Corporate Finance in English", VUZF;
19. "Public Finance in English", VUZF;
20. "Risk Management in English", VUZF;
21. "Financing of Entrepreneurial Projects in English", VUZF;
22. "Fundamentals of Finance in English", VUZF;
23. Others.

At the Faculty of Economics of Sofia University "St. Kliment Ohridski", the candidate leads the following academic disciplines as an associate professor from 2024:

1. "Risk and cash flow management in the pension insurance company", Faculty of Economics of Sofia University;
2. "Management of social security systems", Faculty of Economics of Sofia University;
3. "Insurance market and insurance products", Faculty of Economics of Sofia University;
4. "Management of health insurance systems", Faculty of Economics of Sofia University;
5. "Entrepreneurship and innovation in pension insurance and health

systems”, Faculty of Economics of Sofia University.

Assoc. Prof. Dr. Radostin Vazov is the creator and head of the Master’s program “Insurance and social risk management” at the Faculty of Economics of Sofia University “St. Kliment Ohridski”.

At the UNWE, as a guest lecturer, the candidate has been giving lectures since 2024 on the following academic disciplines:

1. “Financing of Business”, UNWE;
2. “Scientific Ethics”, UNWE.

The candidate has given 5 courses of lectures in English, namely “Financing of Entrepreneurial Projects in English”, “Corporate Finance in English”, “Risk Management in English”, “Public Finance in English”, “Fundamentals of Finance in English”.

He has supervised three successfully defended PhD students on current, significant and dissertable topics, namely “Financial Aspects of a Business Model in Entrepreneurship”, “Development and Research of the Basis of Applied Digital Economy: Blockchain and Optional Approach” and “Creating a Model for Managing Digital Transformation of Business Subjects in the Conditions of a Digital Economy through Process Research Methodologies”.

He has participated in a number of research, educational and applied science projects, both national and international.

My assessment of the candidate is that he has extensive teaching experience, has received recognition among the academic community, as evidenced by the large number of citations of his scientific publications in our country and abroad, and has a high degree of preparation for holding the academic position under the competition. The candidate's academic competence corresponds to the specifics of the competition in the scientific specialty “Organization and management outside the sphere of material production” and the additional specification under the competition “Financing of innovations”.

5. General characteristics of the provided scientific works/publications

For participation in this competition, the candidate has submitted a total of 36 scientific works (publications), including:

- 2 monographs, one of which is a habilitation work, and the other a monograph that is not presented as a habilitation work;
- 10 publications in the form of articles and reports published in scientific journals, referenced and indexed in world-renowned databases of scientific information Scopus and/or Web of Science;
- 19 articles and reports published in non-refereed journals with scientific review or published in edited collective volumes;
- 4 studies published in non-refereed journals with scientific review or published in edited collective volumes;

- 1 published chapter of a collective monograph.

The publications are listed in the candidate's submitted biography (CV), and not in a separate list of publications, as is the usual practice in such competitions.

I can highlight *two main thematic areas in the candidate's research activity*, namely:

1. Thematic area of ***financing of innovation and entrepreneurship***;
2. Thematic area of ***innovative approaches in cash flow management in relation to risk management of organizations***.

The **first thematic area** of the candidate's research activity is ***financing of innovation and entrepreneurship***.

The main scientific results of the candidate in this thematic area can be traced in the identification and in-depth study of the interrelationship and intersections between entrepreneurship, innovation and management.

The candidate's monographic work on the topic "Entrepreneurship, Innovation and Management (New Approaches and Concepts)", VUZF Publishing House "St. Grigoriy Bogoslov", 2019 stands out here, but a number of other scientific publications of the candidate are also dedicated to these problems.

The indicated monographic work represents a comprehensive and up-to-date scientific study of modern approaches and concepts for the management of entrepreneurship, innovation and operations management, offering new concepts for the development of these areas. The main emphasis in the monograph is placed on innovation, the entrepreneurial phenomenon, the operational management of entrepreneurship, sustainable entrepreneurship, the specifics of family entrepreneurship and various entrepreneurial failures.

The main theories of innovation are linked to operational management and entrepreneurship, with management at the operational level being considered as a key method for identifying and assessing the entrepreneurial capabilities of organizations. The course of the innovation process and the specifics of its individual stages are followed in detail. This analysis allows us to identify and highlight the problems characteristic of each of these stages of innovation and assessment of entrepreneurial projects.

The role of entrepreneurs as a connecting link between the scientific community and the community of end users is highlighted. The critical importance for innovation of the selection process for investing in resources (time, energy and financial resources) in entrepreneurial projects is substantiated. Based on this analysis, important recommendations for promoting entrepreneurial activity are formulated.

The study of sustainable entrepreneurship deserves a certain scientific interest in the monograph. The focus of the work is precisely on sustainable development as a result of entrepreneurial actions aimed at social, economic

and environmental goals. Sustainable entrepreneurship connects scientific research with end users, overcoming barriers to sustainability.

An in-depth study of the financial, social and psychological consequences of failures in entrepreneurship, the interrelationships that arise between them, the processes of sensitivity and learning from failure in entrepreneurial activity is carried out. The need to be aware of failure and draw lessons in order to improve the decision-making process and risk management is emphasized.

The monograph discusses the unique characteristics of family entrepreneurship, where emotions and interpersonal relationships play a key role. It examines how family business can contribute to sustainability and solving social problems.

The monograph offers innovative ideas and approaches to overcoming the challenges facing modern business. By combining innovation, sustainability and operational management, the paper shows how entrepreneurship can be a driver of socio-economic development and sustainability. The work is oriented to the scientific community, managers and entrepreneurs, providing theoretical and practical guidelines for improving management practices and innovative approaches in business.

Other scientific publications of the candidate are also dedicated to the issues of innovation and entrepreneurship, namely: “Development of a method for targeted financing of economy sectors through capital investment in the innovative development”, *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 2021 (co-authored); “Entrepreneurship and Globalization”, *VUZF Review*, 2019; “Dr. Consulta. Case study on social entrepreneurship and co-creation”, Collective monograph “The Economy of Bulgaria and the European Union”, 2018 (co-authored); “First version of the questionnaire for measuring attitudes toward women entrepreneurship”, *Journal of Management, Consulting and Organizational Development*, 2015 (co-authored); “Impact of progressive innovative technologies on the development of logistics activities in the context of the coronoviral pandemic”, Collective monograph “New trends in the economic systems management in the context of modern global challenges”, 2020 (co-authored); “Innovative logistics as a tool to increase the competitiveness of the Polish construction industry”, *VUZF Review*, 2020 (co-authored); “Innovation leadership as a key concept in entrepreneurship”, *Conference Proceedings, 8th International Conference for Entrepreneurship, Innovation and Regional Development*, 2015 (co-authored); “The Entrepreneur’s Path (Concepts of Failure)”, *VUARR Yearbook*, 2019; “Entrepreneurship and venture capital”, *VUZF Yearbook*, 2018; “Strategies for Healthcare Disaster Management in the Context of Technology Innovation: the Case of Bulgaria”, *Medicni Perspektivi*, 2024 (in co-authorship); “The system of evaluation efficiency of the strategy of sustainable development of the

enterprise in the decentralization conditions”, Ikonomicheski Izsledvania, 2022, (in co-authorship); “Management of a viable enterprise on the basis of the approach to management of a «living» organization and the concept of viable systems. Problems and prospects of development of the road transport complex: financing, management, innovation, quality, safety – integrated approach”, PC TECHNOLOGY CENTRE, 2021 (co-authored); and others.

In them, the candidate also emphasizes the importance of innovation as a basis for creating new opportunities and sustainable business growth.

The **second thematic area** of the candidate's research activity is ***innovative approaches to cash flow management in relation to risk management of organizations.***

Here, the candidate's monographic work on the topic “Innovative Approaches to Insurance Company Cash Flow Management (contemporary theoretical aspects)”, VUZF Publishing House “St. Grigorii Bogoslov”, 2019, in English. Other scientific publications of the candidate are also devoted to these issues.

This monograph examines strategies for optimizing and controlling cash flows in an uncertain business environment. The work emphasizes the importance of effective cash flow management as a key factor for the financial stability and competitiveness of insurance companies. The monograph makes a detailed analysis of internal and external risks affecting the dynamics of cash flows. Internal risks include management decisions and investment optimization, while external risks cover the market environment, regulatory changes and economic crises.

Special attention in the work is paid to innovations in the management of financial resources. The introduction of new technologies and methods, such as Value-Based Management (VBM) and risk assessment tools such as VaR and CFaR, supports effective resource management and strategic planning. In the context of globalization and climate change, insurance companies are forced to develop innovative solutions to manage new risks, including through public-private partnerships and expanding product lines. The work highlights the challenges facing the insurance sector, such as seasonality of cash flows, variable cash resource structure and short product life cycles.

The monograph has a clear attitude towards innovations. Modern management approaches and solutions are presented that encourage entrepreneurial thinking, optimize resource allocation and increase the sustainability of insurance companies. The management innovations described in the monograph are aimed at achieving a balance between growth, risk and liquidity in a complex and uncertain economic environment.

Other scientific publications of the candidate are also dedicated to innovative approaches in cash flow management and risk management, namely: “Insurance of catastrophic risks through alternative risk transfer”, Collection of

papers, Academic Publishing House “Tsenov”, Svishtov, 2018; “The “bonus malus” system proposals”, VUZF Review, 2018; “Money and Insurance”, New Knowledge Journal of Science, 2019; “Monitoring the insurance risk and the risk in the cash flows of ZAD “Bulstrad Vienna Insurance Group” AD in the conditions of a deepening crisis”, Conference Proceedings, Fifth international scientific conference “Demarcation or slow-down for the economy and finance? /Following the example of the EU and Bulgaria/”, 2014; “On the monetary nature of insurance”, Conference Proceedings, Fourth international scientific conference “From transition to integration – challenges for Bulgaria”, UNWE, 2005; “Analysis of the premium income of general insurance companies”, Collective monograph “Challenges facing the financial sector and financial intermediation in Bulgaria in the context of accession to the European Union”, UNWE, 2006; and others.

The candidate’s scientific research has gained wide publicity among the specialized economic community, as evidenced by the significant number of citations of his publications by other authors in refereed and non-refereed scientific publications both in our country and abroad.

6. Assessment of the scientific and applied contributions

The works of Assoc. Prof. Dr. Radostin Vazov present the author as an established researcher. The candidate links his scientific research with specific recommendations for Bulgarian economic practice.

From the assessments made for the quality of the publications of Assoc. Prof. Dr. Radostin Vazov, the following scientific and applied scientific contributions can be derived.

Scientific contributions:

1. There is an enrichment of the existing scientific knowledge about entrepreneurship and innovation in the context of their role as a mechanism for creating value through the protection and commercial exploitation of intellectual property.

2. Further enrichment of scientific knowledge by studying the impact of intellectual property regulations on encouraging or hindering the implementation of innovations.

3. Achieving a synthesis of the existing theories of innovation, operational management and entrepreneurship, justifying the need to strengthen the interaction between the spheres of innovation and entrepreneurship.

4. Deriving the concept of “absorbing capacity” at the individual and organizational level as a critical factor for business success, for managing entrepreneurial processes and for creating innovations.

5. Substantiating the role of the entrepreneur as a mediator between the scientific community and the community of end users, highlighting the

opportunities for cooperation with other organizations and the implementation of new and modern technologies.

6. Expanding knowledge in the field of sustainable entrepreneurship in the context of the sustainable development paradigm, by building a new conceptual framework of sustainable entrepreneurship that combines economic and environmental benefits.

7. Deriving the specifics of family entrepreneurship, highlighting the importance of socio-emotional wealth as a motivator and challenge in family businesses.

8. Enriching existing scientific knowledge about the financial, social and psychological consequences of entrepreneurial failures, by developing new approaches to learning from failure and minimizing its impact on entrepreneurial activity.

Scientific and applied contributions:

1. The existing theory and practice have been enriched with developed methods for assessing and increasing organizational capacity for absorbing new knowledge and technologies, and hence for promoting innovation and entrepreneurship in the economy.

2. Identification of structured and sequential stages for implementing innovations in organizations in practice, including idea generation, preliminary assessment, detailed assessment, development, validation and launch.

3. Enrichment of knowledge about the role and practical application of innovations as an asset for sustainable competitive advantage in business.

4. Substantiation of entrepreneurial actions as a mechanism for connecting scientific discoveries with practical applications, including environmental and social innovations.

5. Formulation of proposals for integrated strategies for learning and adaptation after entrepreneurial failure, including by creating a favorable organizational environment.

6. Developing models for improving communication and conflict resolution in family businesses, and formulating guidelines for using emotions as an asset for better resource management and achieving sustainability.

7. Critical remarks and recommendations

I have no substantive criticisms of the candidate's scientific output. My criticism of the candidate is that he did not approach the preparation of the map for fulfilling the quantitative requirements with sufficient precision, as there are inaccuracies and omissions in it. Also, the candidate's scientific publications are not listed in a separate list, as is the usual practice in such competitions, which requires a continuous comparison of the publications listed in the map for fulfilling the quantitative requirements and in the candidate's biography.

I recommend that the candidate increase the publicity of his scientific research, for example by publishing in open access scientific journals. In this regard, he should also continue his publication activities in English in order to increase the recognition and citation of his publications abroad.

8. Conclusion

The analysis of the scientific publications and educational activities of Radostin Grigoriev Vazov shows that his candidacy meets the regulatory requirements for holding the academic position of “Associate Professor” under the ZRASBR, PPZRASBR and the Additional requirements for the UNWE. In terms of quality, his publications contain scientific and applied scientific contributions, which make them useful for theory and practice. All of the above gives me reason to give a positive assessment and to propose to the members of the esteemed Scientific Jury to vote for the election of Radostin Grigoriev Vazov to the academic position of “Associate Professor” in the professional field 3.8. Economics, scientific specialty “Organization and management outside the sphere of material production (financing of innovations)” at the UNWE.

17.12.2024 / Sofia

Signature:
/Prof. Dr. Silvia Trifonova Trifonova-
Pramatarova/